

nkötvény
tét 1387
Raktár-
3.700 K
onti jel-
ny 1914
47.793
kölesön-
K n. é.
33 950
csönköt-
ri betét:
22 f;
papirjai:
Pesti
50 f;
K 29 f;

200 K;
208.000
0.000 K;
ötvények
gi kötvé-
sszesen:
K 12 f;
Raktár-
8 f; Be-
lvények:
i részvé-
zgatósági
biztosítási
részvény
3.406 K
6.032 K

ali helyi
vezetését
ellenőriz-
zerint az
ek tapaszt-
zgatóság
erjesztett
ett köny-
találtak.
hog; a
adóbiz-
egészté-
részvény
svények
ének be-
00.000 K
a fenn-
számlára
ájárulunk
ajánljuk.
az előter-
helyben-
felment-
k részére

bizottság.

CU

zados
vei:2. — K.
1. — K.
1. — K.
1.80 K.
3. — K.ésben.
vkeres-
zám.

Pál.

Kiadóhivatal:
Nagybecskerek Zapolcs-
sá L. hová a lap azelő-
t részét illető min-
közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Meitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecs-
erek, Zápolya-u. 1. hová
hirdetések, előfizetések
a lap szétküldésére
onatközö felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Éves évre — — — 32 — K
Félévre — — — 16 — K
Negyedévre — — — 8 — K
Egy óra — — — 2 — K
Egyes szám ára 10 fillér

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel
Azonkívül az összes hír-
: : : detési irodák. : : :
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. n. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 124 szám.

Péntek, június 1.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

Harc a békéért.

A békemozgalom. — Lansing szerint a háború a folyó évben véget ér. — Az oroszországi zürzavar. — Nikolajevics nagyherceget letartóztatták. — Új offenzíva Macedóniában.

A békemozgalom — Lansing ez évre mondja a háború végét.

Budapest, június 1. Stockholm-ból sürgönyzik:

Branting kijelentette, hogy két legfőbb három hét múlva Stockholmban lesznek az angol, francia és orosz küldöttek is.

Egy másik stockholmi távirat szerint a skandináv-holland bizottság tagjai előtt a magyar szocialisták föllépése rendkívül rokonszenves. Általános a fölfogás, hogy a magyar szocialistákra a konferencia folyamán nagy feladatok várnak.

Budapest, június 1. Szentpétervárról jelentik a Manchester Guardian-nak:

Itt általános a vélemény, hogy az annexió és hadikárpotias nélküli béke nem zárja ki azt, hogy valamennyi hadviselőre aránylagos kártérítést rójanak ki a háború okozta károkért. Belgiumért Németországnak, Lengyelországnak együttesen Német- és Oroszországnak, Galiciáért Oroszországnak kellene kártérítést fizetni. Elszász és a Trentino maga határozza sorsa felől.

Budapest, június 1. Genfből sürgönyzik:

A francia polgári lapok magukon kívül vannak a szocialisták határozata miatt. Az egyik royalista képviselő törvényjavaslatot terjesztett a kamara elé, amelyben kéri, hogy aki az ellenséggel bármely téren tanácskozik, vagy vele szerződéseket köt, kettőtől öt évig terjedő fogházzal s 10-től 50 ezer frankig terjedhető pénzbírsággal sújtassék.

Budapest, június 1. Hágából sürgönyzik:

Mint a newyorki Sun jelenti, Lansing államtitkár az amerikai szenátus külügyi bizottságában kijelentette, hogy a háború a folyó évben véget ér.

Budapest, június 1. Bernből sürgönyzik:

A francia szindikalisták elhatározták, hogy a stockholmi konferencián hét delegátussal képviseltek magukat.

Az oroszországi zürzavar. — Nikolajevics nagyherceget letartóztatták.

Budapest, június 1. Szentpétervárról jelentik a Reutter-ügynökségnek:

A kormány a Finnország által támasztott követelésekről folytat most tárgyalásokat. Ezen követelések egyik legfontosabbja, hogy Finnország önkormányzatát nemzetközi uton garantálják.

Budapest, június 1. Genfből sürgönyzik: A Petite Journal jelenti Szentpétervárról:

Az ideiglenes kormány intézkedésére Nikolajevics nagyherceget letartóztatták.

A berlini lapok szintén egybehangozóan jelentik, hogy az ideiglenes kormány parancsára Nikolajevics nagyherceget elfogták. Letartóztatását a Tifliszben kitört zavargásokkal okolják meg, amelyek monarchista izgatással vannak kapcsolatban.

Új offenzíva a macedon fronton.

Budapest, június 1. Szófiából sürgönyzik:

Az egész macedon fronton folyik a tüzerharc, amely egyes helyeken nagy hevességet ér el. Uglátszik Sarraíl új nagy offenzívát készít elő.

Scheidemannt letartóztatták.

Budapest, június 1. Berlinből sürgönyzik: A Vorwärts írja:

Ma már a Deutsche Tageszeitung is hírül adja, hogy Scheidemannt a német többségi szocialisták vezérét letartóztatták. A lap szerint megállapítást nyert róla, hogy angol zsoldban áll.

Sulina bombázása.

Budapest, június 1. Berlinből sürgönyzik: Az admirális jelenti:

Május 31-ikén német bolgár tengerezési repülők jó eredménnyel vetettek bombákat Sulina kikötőre. Az erős ellenhatás dacára valamennyi repülőnk sértetlenül tért vissza.

A Wolf-ügynökség jelentése a harcterekről.

Budapest, június 1. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti tegnap este:

Nagyobb harci események nem történtek.

A skagerraki csata évfordulója.

Budapest, június 1. Berlinből sürgönyzik:

A császár a skagerraki tengeri csata évfordulója alkalmából napiparancsban kifejezte elismerését és a flottafőnök tagjainak nagyszámu kitüntetését adományozott

Az entente megszállja Thesszáliát.

Budapest, június 1. A Reutter-ügynökség jelenti Szalonikiból:

Mértékadó körök várják Thesszália megszállását, amivel a termést biztosítani akarják, amelynek csak egy részét szolgálja Konstantin király hadseregének ellátására. A szaloniki kormány már kidolgozta Thesszália megszállásának tervét.

A politikai válság.

Ujabb kihallgatások a királynál. — A kiegyezés ügye.

Budapest, június 1. A Budapesti Tudósító jelenti Bécsből:

Náva y Lajos titkos tanácsos volt képviselőházi elnök tegnap este 6 órakor külön kihallgatáson jelent meg a királynál. Az audiencia tisztán informatív jellegű volt, amelyen Náva ynak alkalma nyílt a válságról és a kibontakozásról való nézeteit a király előtt feltárni. Döntés természetesen nem történt.

Budapest, június 1. A Magyar Távirati Irodának jelentik Bécsből:

Náva y Lajos tegnapi audienciájáról a sajtó képviselői előtt így nyilatkozott:

— Audienciám egy óra hosszat tartott. Alkalmam volt őfelségének a válsággal és az azzal kapcsolatos kérdésekre vonatkozó javaslataimat előterjeszteni, amelyeket őfelsége kegyesen fogadott. A részletekről nem nyilatkozhatom. Őfelsége a legmelegebb szeretettel és a legkomolyabb kötelességtudástól áthatva törekszik a válság helyes megoldására vezető eszközök és utak megtalálására.

Budapest, június 1. Berzeviczy Albert tegnap a kabinetirodától meghívást kapott, hogy ma a királynál kihallgatáson megjelenjen.

Budapest, jun. 1. A Budapesti Tudósító jelenti Bécsből:

Egy nagyállású személyiség aki az eddig lefolyt kihallgatásokról pontosan informálva van, a következő közléseket tette:

Az új miniszterelnök deszignálásánál legelső sorban a választójog kérdésében való állásfoglalás az irányadó.

Ami a kiegyezést illeti, a korona megingathatlanul azon az állásponton van, hogy a monarchia két államának ezen különleges gazdaságpolitikai ügyét változatlan formában kelltető aláhozni és hogy ezen változtatásra annál kevésbé lehet gondolni, mivel a kiegyezési operátumnak újból való kérdésessé tétele ke-

„Legujabb“ hireink folytatása a negyedik oldalon van.

A haza örök hálája.

— június 1.

A pünkösdi harcokról szóló vezérkari jelentés a magyar katonák páratlan hősiességével és magának páratlan hősiességével mellett igen meleg elismeréssel emlékezik meg a mögöttes országnak azokról a munkásairól is, akik hűségesen és fáradhatatlanul végzik a hadsereg felszerelésével járó döntő fontosságú munkát. Ezeket a hadvezetőség szerint a haza örök hálája illeti meg.

Ebből a szokatlanul bensőséges köszönetnyilvánításból újra megérthetjük, hogy mily szoros összefüggésben áll a harci tevékenység az itthonlevők magatartásával. Nem úgy van ám, hogy katonáink odakün lekasabolják az ellenséget s mikor véresen és fáradtan és győzelmesen hazatérnek, mi csak tapsra verjük össze addig ölbetett kezeinket és örömkönnnyet hullatunk. Hanem úgy áll a dolog, hogy a nemzetnek életéért és jövőjéért vívott hallatlan küzdelméből mindenkinek minden erejével kell részt vennie ott ahol van. A katona a csatamezőn veti magát gátul az ellenség árja elé. Sok ezer munkás férfi és nő a municiógyárakban verejtékezik „hűségesen és fáradhatatlanul”, a többi pedig, nos a társadalom többi része páholyból nézi a világháború borzalmas fenséges színjátékát s tőle csak annyit kívánnak, hogy vegye elő az erszényét és adja oda nélkülözhető pénzt hadikölcsönbe, bőséges kamatra.

Azt még meg lehet érteni, ha valaki azon panaszkodik, hogy ily rengeteg világmérgőzés idején, a haza élet-halál harcának idejében neki csak oly szerény, áldozatmentes szerep jut, mint szájától megvonható pénzének gyümölcsöző befektetése hadikölcsönbe. De hogy valaki botorul, kislelkűen, bűnösen még ez alól is ki akarjon bujni, azt sem megérteni, sem megbocsátani nem lehetne.

Azt még valahogy ki lehet magyarázni, hogy a haza örök hálája azoknak is kijár, akik csupán hadikölcsönjegyzéssel támogatják a gigászi küzdelmet; ez ugyan rájuk nézve nem valami hős elhatározás, hanem igen jó üzlet, a haza azonban a saját szempontjából itél s ránézve a hadikölcsön minél ragyogóbb sikere életbevágóan fontos, egyenlő értékű a vitéz harcolással s a fáradhatatlan municiógyártással. De abban már nem lehetne megnyugodni, hogy aki ilyen ocsón, ilyen kevés érdemmel, mint a hadikölcsön jegyzése, sem szerzi meg a haza örök háláját, az meg ne kapja a hála negatív ellenértékét.

Kiadós májusi eső áldáshozó bőségével ömöljön hát minden lehető pénzünk a hadikölcsönbe, hogy a haza örök hálájával, ne egyes osztályoknak áldozzék, hanem valamennyi édes gyermekének.

HIREK.

— A német hivatalos jelentés május 31-ről. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli:

A német nagyhíradásállás jelentései:

Nyugati harcok:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az Ypern és Wytschäte-hajlásban az élénk tűzerőségi tevékenység tovább tart. A Scarpetól közvetlenül délre több angol századot, amelyek este meglepő előretöréseket intéztek árkaik ellen, nagy veszteségeikkel visszautasítottunk. A tűz rövid fokozását éjszaka Monchy és Guemappe között is angol támadások követték. Nyugatporoszországi ezredek szívós közelharcban visszavetették a több ízben előretörő ellenséget. A német trónörökös hadsere-

portja: A Chemin des Dames hegyhát hosszában és a Champagne nyugati részén a tűzerőségi harc ismét jelentékenyen erősödött. Az Aisne déli partján nyugatrajnai csapatok kiterjedt robbanások után több francia árkot rohammal elfoglaltak és negyven fogollyal és néhány géppuskával tértek vissza. Auberivétől keletre egy felsőrajnai ezred osztagai egy felderítő vállalkozást hajtottak végre, amelynek során ötven embert elfogtak. Az éjszaka folyamán a Maas nyugati partján is élénkebb lett a tűztevékenység. Albrecht württembergi herceg hadserege nincs újság.

A keleti harcok az általános helyzet nem változott.

Macedon arcvonal:

A német és bolgár portyázó különítmények a Cserna-hajlásban és a Vardar nyugati partján sikeres előtéri harcokban számos foglyot ejtettek. — Ludendorff.

— Katonai kitüntetések. A hadseregparancsnokság a következő 5. honvéddalozogredbeli katonákat tüntette ki vitézségükért a másodosztályú ezüst vitézségi éremmel:

Simon Miklós, Szabó István, Vastag Sándor, Rózsa Mihály, Horkay János szakaszvezetőket, Burges István, Tóth Gyula György tizedeseket, Sziveri István, Kerkuska József őrvezetőket, Kovács Ferenc, Szalma Mihály, Katona István, Papp Péter, Hudi István, Németh Szilveszter honvédeket, Domján Bálint népfővezetőt és Horváth Zs. Antal népfőkelőt.

— Miniszteri biztosi látogatás a kisegítő iskolában. Éltés Mihály, a budapesti állami kisegítő iskola igazgatója mint miniszteri biztos tegnap és tegnapelőtt meglátogatta a helybeli kisegítő iskolát s minden osztályban a felnapos tanítás egész ideje alatt végig volt s valamennyi tanulót külön-külön megvizsgálta s bár a tanulók emberanyaga szellemileg kissé nehezebben hozzáférhető, a tanításban elért eredmény mégis kielégítő volt és így teljes megelégedését fejezhette ki a látottakon és hallottakon. Éltés miniszteri biztos egyúttal mint iskolai felügyelő ez alkalommal megtartotta a VI-ik osztály záróvizsgáját is, amely vizsgán Menezser Lipót, az állami iskolai gondnokság elnöke töltötte be a vizsga elnöki tisztségét s Büchler Hugó, a kisegítő iskola igazgatója mint a vizsgázó osztály vezetőjén kívül dr. Fialowski Béla, az iskola orvosa, Engel Ferenc, az iskola hitoktatója, Fejes Ilona, az iskola tanítónője és Hartig Albert, az iskola tanítója volt jelen. A vizsga befejeztével Büchler igazgató megmagyarázta a tanulóknak ezen vizsga jelentőségét s figyelmeztette a tanulókat, hogy ezen bizonyítványokat külön gondossággal őrizzék meg, mert ezen bizonyítványokra a polgári életben szükségük lesz. Amire Éltés iskolai felügyelő miniszteri biztos buzdító szavak kíséretében kiosztotta a bizonyítványokat.

— A Magyar Széppélda Társulat költői és művészi propagandistája, Léva Gyula szép-művész két előadást tartott Nagybecskerekben. Első előadását a r. m. kath. leányiskola növendékeinek tartotta. Az előadáson jelen volt Magyar Pál apátkanonok, igazgató, a főnökség és a teljes tantestületen kívül a kereskedelmi kurzus és az elemi iskola felsőbb osztálya. A második előadását a Temesvári-ut 1500. sz. alatt létező Katona-Otthon helyiségében tartotta. Az előadáson jelen volt Szalay József lelkész, az intézmény elnöke és Szalay Margitka titkár, azonkívül a mintegy 120 személyt befogadó helyiség szorongásig megtelt a 12-esek altiszteivel és önkénteseivel. A Magyar Széppélda Társulat ezen katonaelőadásokat önzetlenül tartja mindenféle az országban. Az elnökség és az altisztek megbízottja mondott köszönetet a szép előadásért a művészettel apostolkodó költőnek. A Magyar Széppélda Társulat kulturális támogatására ez ideig nagyobb összegeket áldoztak tagdíjakban és az önzetlenül tartott előadások költségeinek fedezésével: Magyar Pál apátkanonok, dr. Mayer Jenő, dr. Bartha György, Ensch János, a Miasszonyunk Zárda.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

— Pályázat ösztöndíjra. A Nunkovich András-féle alapítványnál 1917. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg egy 200 K-ás ösztöndíjra Mosonvármegye alispánja pályázatot hirdet. Ezen ösztöndíjban az alapító végrendeletéhez képest mindenek előtt azon tanulók ifjak részesíttetnek, akik az alapító rokonságából származnak, ha tanulmányaikban csak középszerű előmenetelt tesznek is és pedig az elemi iskolai tanulmányok megkezdésétől tanulmányaik befejeztéig. Az ösztöndíj felvétel részletekben folyósítatik és minden év február és július havában. Azon esetre azonban, ha az alapító rokonságából leszármazó ifjak nem volnának vagy nem jelentkeznének, vagy végre a rokonsági leszármazást igazolni nem tudnák, az ösztöndíjban más szegénysorsú és atyátlan árva tanulóifjak részesíttetnek.

A pályázati kérvények Mosonvármegye közönségéhez, mint pártfogóhoz intézendők és 1917. évi júl. hó 15-ig a torontalmegyei kir. tanfelügyelőséghez nyújtandók be.

— Fataipaló tanfolyam. A mindakább érezhető tájbőrhány arra kényszeríti a közönséget, hogy börpótló anyagból készült talpat viselő lábbelikekben járjon. A börpótló anyagok közül legalkalmasabbnak látszik a fataipaló. Mivel ennek a lábbelire való felerősítése különleges technikai ismeretet kíván, a temesvári kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy Temesvárott fataipaló tanfolyamot rendez. A rendezésről mind a lapok, mind az ipartestületek útján értesítette is az érdekelteket iparosokat. Sajnos a felhívásnak eddig semmi eredménye sincs. Nehogy ennek a mai viszonyok között elsőrendű fontosságú tanfolyamnak a terve elejtessék, a kamara újból felszólítja kerületének (Temes, Torontál és Krassó-Szörény megye) ebbe a szakmába tartozó iparosait és iparos segédeit, hogy a három napig tartó és ingyenes tanfolyamon mennél nagyobb számmal vegyenek részt. Tartoznak ezzel a vásárló közönségnek is, amelynek körében a cipőkészletek megcsappanásával mind nagyobb tért fog hódítani a fataipaló lábbelik viselése. A tanfolyamra a keresk. és iparkamaránál kell jelentkezni.

— Elviszik a harangokat. Mint értesültünk, a kultuszminiszter a napokban az egyházmegyei hatóságokhoz új körrendeletet küldött, amelyben utasítja őket, hogy az 1700 előtt készült harangokról kimutatást készítsenek és azt terjeszték be mielőbb a honvédelemügyi miniszternek, mert az összes e kivételek alá nem tartozó harangokat rekvirálni fogják. A rekvirálásra vonatkozólag a honvédelemügyi miniszter legközelebb részletes rendeletet fog kibocsátani. Az a körülmény — hogy a hadvezetőségnek a municiógyártás fokozása miatt szükség van az ország csaknem minden harangjára — mutatja, hogy be kell szolgáltatni azo-

Magyar

talánhogy, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana sósorszesz. Évről-évre röhámosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 5.000.000 prack Diana sósorszesz került fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szerbirneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ily rövid idő alatt ily páratlan népszerűsége, közkedveltsége tetven szert s ennyire nélkülözhetetlenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert.

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana sósorszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatás hátszereben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana sósorszesz, házból ki nem hagyja fogyni.

Ára 130 fillér.

— Kapható mindenütt.

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi Részv. Társ. BUDAPEST, NADOR-UTCA 6. sz.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZINHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, június hó 2-án két előadás: este fél 7 és fél 9 órakor.

Vasárnap, június 3-án négy előadás: 3, 5, 7 és fél 9 órakor.

Szenzációs ujdonság!

Szenzációs ujdonság!

A nőstény tigris.

G. Verga regénye filmen 5 felvonásban. A címszerepben az ésbontóan szép P. Menichelli.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, június 2-án, vasárnap jun. 3-án két-két előadás, 7 órákor és fél 9 órákor rendes helyárák mellett:

A LEVEGŐ URA.

Dráma 4 részben. — Főszereplő:
Friedrich Zelnik.

Gyönyörű kísértő műsor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Jön! LILIOMFI. Jön!

Helyárák. Mérsékelt: páholyülés 80 f, I. hely 70 f, II. hely 60 f, III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1-20 K, I. hely 1- K, II. hely 80 f, III. hely 50 f.

kat a fémeket, amelyeket eddig eldugtak, vagy bármilyen módon visszatartottak. A munició fogja eldönteni a világháború sorsát, ezt már megmutatta a reánk nézve szerencsés kimeneteli arasi csata is és épen ezért mindenki, aki a győzelem és a béke eléréséhez hozzá akar járulni, szolgálta be az arra kötelezett fémkészletét.

— **A nősténytigris.** A Városi Mozi gazdag műsorának legújabb nagystílusú filmeseménye a Verga világhírű regénye nyomán készült film-dráma „A nősténytigris.” A film páratlanul érdekes és izgalmas drámai jeleneteivel és meséjével világszerte a legnagyobb hatást keltett és mindenfelé diadallal járta be a mozi-színházakat. Fővételei gyönyörűek s a szereplők elsőrangú művészi alakítást nyújtanak, úgy hogy mindenképpen érthető a filmnek mindenütt aratott nagy sikere. A Verga-film nálunk a Városi Mozihoz holnap szombaton és holnapután vasárnapon kerül színre.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Nagy Antal ref. kocsis és Bajgó Rozália rk. — Juhász Antal rk. üzletvezető és Kalmár Mária rk.

Születések: Steibel Antal rk. kőműves mester, fiu. — Leitheim Károly rk. kőműves fiu. — Grosdán Vojin gk. földműves, leány. — Degrell Margit rk. cseléd, fiu. — Gruin Szvetozár gk. földműves, fiu.

Halálozások: Gardinovacski Dömötör gk. 72 éves nyug. levélhordó, tüdőlob. — Martinov Janka gk. 2 éves, bélhurut. — Farkas Irén rk. 3 éves, bélhurut. — Kacsarity Flórián gk. 55 éves, veselő. — László Lajosné rk. 49 éves, agyhüdes. — Ferenczevicz Márk rk. 77 éves napszámos, szívhüdes. — Grosz Lipót izr. 33 éves, tüdővész. — Beszu András gk. 52 éves földműves, gyomorfekély. — Özv. Anna Józsefné rk. 74 éves, agykór. — Noszlopi Németh Szilárd ág. h. ev. 47 éves, szívszélhüdes. — Gruity Pál gk. 82 éves napsz., érelmeszesedés. — Veréb Istvánné ág. h. ev. 24 éves, tüdővész. — Berlován János gk. 60 éves napsz., ütőérelmeszesedés. — Tuczity Sebőné gk. 24 éves, tüdővész. — Nédity Vladimir gk. 52 éves napsz., tüdővész. — Neszveda Béla ref. 56 éves m. kir. pü. számellenőr, tüdővész. — Gruin Dömötör gk. 66 éves napszámos, bélrák.

— **Hadsegélyező királyképek.** Finom művészi kivitelű és mégis páratlanul olcsó reprodukciókban terjeszti a Hadsegélyező Hivatal a felséges királyi pár és a közkedvelt kis trónörökös arcképeit, amelyek a koronázás alkalmából készültek. A felségeket koronázási ornatokban ábrázoló 40-50 cm mélynyomású műlapok ára 6 korona, a trónörökös arcképeit 4 korona. A királyné arcképe a felséges trónörökösrel együtt, ugyanolyan kivitelben 6 korona. Ez utóbbi a Pro Transylvániát, a trónörökös külön arcképe a Gyermekvédő Ligát, a többi kép az elesett katonák özvegyei és árvái alapját szolgálja. Művészi levelezőlapreprodukciók (egy sorozat 14 lap) darabonként 20 fillérjével szintén az özvegy- és árva-alap javára. Kaphatók minden könyv- és papírkereskedésben, vagy közvetlenül a Hadsegélyező Hivatalnál, Budapest, V. Akadémia-utca 17.

— **Gyengeelméjük és gyengeségük felvétele.** A borosjenői (Aradmegye) gyógy-pedagógiai nevelő- és foglalkoztató állami intézetben az 1917-18. tanévben több gyengeelméjű és gyengeségű növendék vétetik fel. Szegénysorsuk ingyenes elhelyezést nyerne. Prospektust ingyen küld az intézet igazgatósága.

— **Könyveket a haretérrel Küldjünk könyveket és folyóiratokat a haretérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontalmegyei Közművelődési Egyesület készsége továbbítja.**

— **Katonaitthon** Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és ayudijegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

A 9. katonai vasutigazgatóság vonalain érvényes személy-, podgyász- és árudijszabás.

A 9. sz. katonai vasutigazgatóság üzemében álló vonalakon érvényes polgári áru és élőállat díjszabásának kiadása.

Folyó évi április hó 15-től való érvényességgel a 9. számú katonai vasutigazgatóság üzemében levő vonalakon a polgári áru és élőállatok szállítására nézve új díjszabás lép életbe.

A polgári áru és élőállatok szállítása egyelőre a közforgalomnak át nem adatnak. Polgári áruk szállítása további intézkedésig korlátozott mértékben, csakis a 9. számú katonai vasutigazgatóság külön engedélye alapján eszközölhető. Polgári áruknak kocsirományokban való szállítása iránti kérelmek a romániai hadseregvasutak vezetőségéhez beosztott meghatalmazott vezérkari tiszthez intézendők. Bukarest, strada Bursai 2. szám alá.

Polgári darabáru elszállítása iránti kérvények a 9. számú vasutigazgatósághoz intézendők. Elszállítási engedély megadása esetén a szóban levő küldeményekre a polgári áru és élőállatokra nézve érvényes díjszabási határozmányok mérvadóak. A szállítási díjtelekre, valamint a fuvarozási feltételekre nézve közelebbi felvilágosítással a teheráru feladási pénztárak szolgálnak. — Bukarest, 1917. évi április hó 10-én. — A 9. számú katonai vasutigazgatóság.

A 9. számú katonai vasutigazgatóság üzemében álló vonalakon érvényes nyilvános személy és podgyász szállítására vonatkozó díjszabás életbe lépése.

A 9. számú katonai vasutigazgatóság területén üzemben levő vonalakon személy és podgyász szállítására vonatkozó új díjszabások 1917. évi április hó 15-én lépnek életbe.

E naptól kezdve a nyilvános személy- és podgyászforgalom, a mindenkori visszavonás fentartása mellett s a díjszabásban közzétett feltétel mellett a 9. számú katonai vasutak igazgatóságának területén a következő vonalak kivételével Ploesti—Buzeu—Focsani, Buzeu—Braila, Tandarei—Faurei, Buzeu—Nehoiasi engedélyeztetik.

Kivonat a díjszabási határozmányokból.

1. Személyek és podgyások szállítására nézve jogosultságot senki számára sem biztosítanak. Polgári személyek számára minden vonaton csak mérsékelt számú hely bocsájtható rendelkezésre. A szállítás „für Zivlper-sonen” felirattal ellátott kocsiokban történik.

2. Kötelezettséget a vasutigazgatóság nem vállal. Különösen nem vállal felösséget az utas személyes biztonságáért, az utazási végpont eléréseért, a podgyásznak bizonyos időn belül való elszállításáért, valamint a podgyásznak sérüléseért vagy elvesztéseért kárpótlást nem nyújtanak.

3. Menetjegyek csakis az előirt igazolványok felmutatása ellenében szolgáltatnak ki. Április hó 15-től kezdve utazási engedélyek (Passierschein) a következő vonalakra nem szükségesek: Bukarest—Colesti—Piatra—Olt (Craiova), Piatra—Olt—Dragasant, Piatra—Olt—Caracal, Costesti—Alexandria, Videle—Draganest, Bukarest—Comana, Bukarest—Colesti, Bukarest—Ciulnita, Bukarest—Ploesti, Ciu—Doicest.

A többi vonalakon való utazásoknál az uti engedélyekhez a 9. számú hadseregparancsnokság vagy a 15. számú hadtápfelügyelőség katonai hatóság (Passcentrale) engedélye szükséges. A nyilvános személyforgalomnak még át nem adott más vonalakon való utazásokhoz az utazási engedélyen (Passierschein) kívül a 9. számú katonai vasutigazgatóság engedélye is szükséges.

4. Utazások megszakítása tilos.

5. a) Gyorsvonatok, valamint párnázott kocsiosztályok (I-ső és II-osztály) használata csak a német vagy a szövetséges államok polgárainak engedélyeztetik és pedig feregmentesítési bizonyítvány, vagy pedig valamely felsőbb katonai parancsnokság, vagy katonai hatóság abbéli igazolása alapján, hogy a feregmentesítési eljárás nem szükséges.

b) Utasok, kik közvetlenül Németországból vagy a szövetséges államokból érkeznek, ily bizonylatok bemutatására nem kötelezettek.

c) Román állampolgároknak a gyorsvonatok, valamint párnázott kocsiosztályok használata csak kivételesen, valamint felsőbb parancsnokságok vagy katonai hatóságok ajánlatára engedélyezhető, amennyiben az a) alatt említett bizonylattal ellátottak.

6. Az utazási díjak személyenként és kilométerenként a következők:

I. kocsiosztályban 0.16 Márka vagy 0.20 Lei, legalább azonban 0.80 Márka vagy 1.00 Lei.

II. kocsiosztályban 0.12 Márka vagy 0.15 Lei, legalább azonban 0.60 Márka vagy 0.80 Lei.

III. kocsiosztályban 0.08 Márka vagy 0.10 Lei, legalább azonban 0.40 Márka vagy 0.50 Lei.

7. A gyorsvonati pótdíjak az összes kocsiosztályokon az alább felvett távolságokon a következők: 1—150 km 2 Márka vagy 2.50 Lei, 150 km felül 4 Márka vagy 5.00 Lei.

8. Negyedik életévüket még be nem töltött gyermekek, akik számára külön ülőhely nem kívántatik díjmentesen szállíthatnak. Idősebb gyermekek szállítási kedvezményt nem élveznek.

9. Két állomás közötti havi utazási igazolványok az állomási pénztáraknál közlendő felvétele mellett a 9. számú katonai igazgatóság V. számú osztálya részéről engedélyeztetnek.

10. Azok az utasok, kik a vonatokban érvényes menetjegyek nélkül találtak, az utazási díjak négyszeresét, legalább azonban 20 Márka vagy 25 Lei lefizetésére kötelezettek.

11. Utipodgyász. Oly tárgyak, melyekre az utasnak utazásánál szüksége van, személyenként 50 kg és darabonként maximális 50 kg súlyban feladandók. A podgyász szállítási díj minden megkezdett 50 kg súly után 2 Márka vagy 2.50 Lei.

12. Podgyászfelügyeleti díjak. A podgyászfelügyeleti díjak darabonként és minden megkezdett 24 óráért 10 Pfennig vagy 15 bani fizetendő.

Közelebbi felvilágosítások kaphatók a jegypénztáraknál és a podgyász feladását ellátó hivatalokban. — Bukarest, 1917. évi április hó 12-én. — A 9. számú Katonai Vasutigazgatóság. — Budapest, 1917. évi május hó 22-én. Az általános igazgatási főosztály helyett: Dr. Szerbák kir. tanácsos, igazgatóhelyettes.

Nyilttér.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon barátainknak és ismerőseinknek, kik felejtethetetlen drága jó kedvesünk

LÁSZLÓ LAJOSNÉ

elhunyta alkalmával részvételükkel fájdalunkat enyhíteni óhajtották, ezúton mond hálás köszönetet a lesújtott

gyászoló család.

Legujabb.

— Folytatás. —

reskedelempolitikailag lehetetlenné tenni bennünket és a legnagyobb komplikációt vonhatná maga után. Arról, hogy a kiegyezési komplexust, amelyet a legnehezebb tanácskozások után a monarchia mindkét államára üdvös befejezésre juttattak, most újra tárgyalják, a korona véleménye szerint szó sem lehet. Minden eljövendő miniszterelnök, aki átveszi Tisza örökét, ezen három esztendei munkában megállapított kiegyezéssel mint megváltozhatlan operátummal kell számolnia.

Budapest, június 1. Az egyesült függetlenségi párt tagjai szerdán bizalmas értekezleten elhatározták, hogy fölkeresik Apponyit Eberhardon. Tegnap számos függetlenségi el is utazott Eberhardra, ahol a gyengélkedő Apponyival hosszabb ideig tanácskoztak és ma vissza érkeztek Budapestre.

A legöregebb népfölkelők bevonulása.

Budapest, június 1. Bécsből jelentik: Ma megjelent behívó hirdmény szerint azok az 1893. és 1867. év között született osztrák és magyar népfölkelők, akiket a legutóbbi szemléken fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtak június 14-ikén és június 28-ikán kell bevonulniuk. És pedig azoknak, akiket május 31-ike előtt sorozták, június 14-ikén, akiket május 31-ike után sorozták, június 28-ikán.

A Máv. új menetrendje.

A magyar kir. államvasutak Budapest nyug. p.-udvar—marcheggi (wieni); Budapest keleti p.-udvar—bruck—királyhidai (wieni); győr—fehringi; galánta—zsolnai; Budapest keleti p.-udvar—hatvan—ruttkai; Budapest keleti p.-udvar—zsolnok—kolozsvár—brassói és püspök-ladány—királyházi fővonalain egyes helyiérdekű vasutakon f. évi június hó 1-én új menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levővel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest—bruck—királyhidai vonalon: A Budapest keleti p.-u.-ról d. u. 2 óra 5 perckor induló gyorsvonat Wien Ostbhf.-ra 6 óra 40 perc helyett, este 7 óra 5 perckor érkezik. A Budapest keleti p.-u.-ról jelenleg éjjel 10 óra 55 perckor induló személyvonat éjjel 11 órakor indul és Wien Ostbhf.-ra reggel 6 óra 45 perc helyett 7 óra 45 perckor érkezik.

A Budapest keleti p.-u.-ra d. u. 1 óra 40 perckor érkező gyorsvonat Wien Ostbhf.-ról d. e. 9 óra 10 perc helyett már 8 óra 35 perckor indul. A jelenleg Budapest keleti p.-u.-ra reggel 6 óra 25 perckor érkező személyvonat Wien Ostbhf.-ról este 10 óra 20 perc helyett már 9 óra 10 perckor indul és Budapest keleti p.-u.-ra reggel 6 óra 25 perc helyett már 6 óra 10 perckor érkezik.

A budapest—győr—fehringi vonalon: A Budapest keleti p.-u.-ról Fehring felé jelenleg este 9 óra 15 perckor induló személyvonat már este 7 óra 50 perckor indul.

A Budapest keleti p.-u.-ra Fehring felől jelenleg d. e. 8 órakor érkező személyvonat később azaz d. e. 8 óra 50 perckor érkezik.

A Budapest ny. p.-u.—marcheggi vonalon: A Budapest nyugati p.-u.-ról reggel 7 óra 55 perckor induló gyorsvonat Wien Ostbhf.-ra d. u. 12 óra 14 perc helyett 12 óra 45 perckor érkezik.

A Budapest ny. p.-u.-ról jelenleg d. e. 9 15 perckor induló személyvonat már d. e. 8 35 perckor, a Budapest ny. p.-u.-ról jelenleg d. u. 5 óra 15 perckor induló gyorsvonat már d. u. 4 óra 55 perckor indul.

A Budapest ny. p.-u.-ról este 9 óra 30 perckor induló személyvonat Wien Ostbhf.-ra reggel 5 óra 50 perc helyett 6 óra 50 perckor érkezik.

A Wien Ostbhf.-ról jelenleg éjjel 11 óra 25 perckor induló személyvonat már 11 óra 10 perckor indul, Budapest ny. p.-u.-ra pedig reggel 7 óra 10 perc helyett d. e. 8 órakor érkezik.

Pozsonyból a jelenleg reggel 6 óra 45 perckor induló személyvonat már 5 óra 45 perckor indul és közvetlenül Budapest ny. p.-u.-ig közlekedik ahová d. u. 1 óra 35 perckor érkezik. Ezzel szemben a Galántáról Budapest ny. p.-u.-ra jelenleg d. e. 11 óra 25 perckor érkező személyvonat megszűnik.

A Budapest ny. p.-u.-ról d. u. 2 óra 10 perckor induló személyvonat Pozsonyig közlekedik, ahová este 9 óra 45 perckor érkezik.

A budapest—galánta—zsolnai vonalon: A Budapest ny. p.-u.-ról jelenleg este 8 óra 40 perckor induló zsolnai személyvonat már este 7 óra 30 perckor indul, ellenvonata pedig Budapest ny. p.-u.-ra reggel 6 óra 40 perc helyett 7 óra 45 perckor érkezik.

A budapest—kolozsvár—brassói vonalon: A Budapest keleti p.-u.-ról jelenleg d. e. 8 óra 20 perckor induló személyvonat 40 perccel később, vagyis d. e. 9 órakor indul, a Budapest keleti p.-u.-ra jelenleg reggel 7 óra 20 perckor érkező személyvonat pedig 30 perccel később azaz 7 óra 50 perckor érkezik.

A budapest—arad—tövisi vonalon: A Budapest keleti p.-u.-ra jelenleg este 7 óra 25 perckor érkező személyvonat 55 perccel később azaz 8 óra 20 perckor érkezik.

A budapest—debreczen—királyházi vonalon: A Budapest keleti p.-u.-ról jelenleg d. e. 8 óra 55 perckor induló személyvonat 35 perccel később vagyis 9 óra 30 perckor indul.

A budapest—ruttkai vonalon: A Budapest keleti p.-u.-ról jelenleg reggel 8 óra 35 perckor induló személyvonat már reggel 7 óra 20 perckor indul. A Ruttkáról Budapest keleti p.-u.-ra jelenleg este 7 óra 45 perckor érkező személyvonat este 9 óra 50 perckor érkezik.

A részletes menetrend a hirdményekből vehető ki.

Budapest, 1917 május hóban.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy *Tóba* községben *egy drb 1 éves pej méncsikó* bitang-ságban találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti, ellenkező esetben 14 nap múlva a község-házánál nyilvános árverésen el fog adatni.

Tóba, 1917 május hó 31-én.

A községi előljáróság.

Nagynezsény község előljárósága.

594—1917. kig. szám.

438—3.3

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy községünkben *1 drb pej, jegytelen 3 éves kanca; 1 drb fekete, csillagos, szárcsa orru 3 éves kanca és 1 drb 2 éves sötétpaj. jegytelen kanca* bitang-ságba vétetett.

Felhivatnak a lovak tulajdonosai, hogy tulajdonjogaikat folyó évi június hó 10-ig elfogadható módon igazolják, mert ellenesetben ezen állatok *aznap délelőtti 9 órakor* Nagynezsény község-házánál el fognak árvereztetni.

Nagynezsény, 1917. évi május hó 26-án.

Községi előljáróság.

114—1917. szám.

435—3.3

Hirdetmény.

Nagynezsény község a tulajdonát képező szétszórtan fekvő mintegy *nyolcvan hold területű szántóföldjét* különféle alaku és nagyságu darabokban kihatitva, eladta.

Az eladott darabok területe külön-külön megállapítandó lévén, felkértnék azon mérnök urak, kik ezen munkálat elvégzését elvállalni hajlandók, hogy ajánlataikat a községi előljáróságnál folyó évi június hó 10-ig beadják.

A felmérésről felsőbb hatósági felülvizsgálatra alkalmas munkálatok lesznek készíten-dők.

A tagosítási térkép a módosi kir. telek-könyvi hatóságnál betekinhető.

A beérkező ajánlatok közül a képviselő-testület szabadon választ.

Nagynezsény, 1917 május 26.

Nagynezsény község előljárósága.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyvilágnak szives tudomására hozni, hogy bécsi házamtól a legujabb

MODELL-BLUZOK

Etamin-szövetből megérkeztek és megfelelő áron kaphatók. Selyem-kosztümekek, valamint tavaszi- és nyári ruhák műhelyemben legmodernebb kivitelben, mérték után szabott megrendelésre készíttetnek.

Kitűnő tisztelettel:

WEHNER ANNA nőruha-terme
Kinizsi-utca. (Club kávéház.)

Kezdő női

irodai munkaerő

kerestetik egy hely-beli nagyobb ipar-vállalatnál.

Cím a kiadóban.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett flu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Diósadi Bodó János honvédszázados aktuális háborus művei:

A nemzetközi jogok a háboruban.

- I. Szárazföldi háboru 2.— K.
- II. Tengeri háboru 2.— K.
- A kémkedés békében és háboruban 1.— K.
- A franktirőr harc 1.— K.
- Montenegróiak a balkáni háboruban 1.80 K
- A világháboru és a hadijog 3.— K.

Megrendelhetők:

Minden nagyobb hazai könyvkereskedésben. Főbizományos: **Toldi Lajos** könyvkereskedő, Budapest, II., Fő-utca 2. szám.

Tanulólanysok

hetifizetéssel felvétetnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.